

TOREKES

Evaluatie – Planning 2012 – Suggesties lange termijn

Inleiding

Sinds 2010 heeft de stad Gent gekozen om een 2 jaar durend proefproject “Torekes” in de wijk Rabot-Blaisantvest te laten lopen. Dit project kadert in een beweging die op Europees en wereldschaal opgang maakt :het gebruik van complementaire munten, milieukaarten, cultuurkaarten, LETS-systemen, ... om lokale, vaak duurzame, ontwikkelingen te stimuleren.

Complementaire munten ...

Een complementaire munt is een munt die bestaat naast de reguliere euro, dollar, yen, ... Een complementaire munt, “heeft betrekking op een overeenkomst tussen een groep mensen en/of ondernemingen om een niet-traditionele munteenheid als ruilmiddel te accepteren. De munt wordt complementair genoemd omdat deze niet de conventionele munteenheid wil vervangen, maar moet dienen om sociale functies te vervullen waarvoor de officiële munteenheid niet was ontworpen”. [LIETAER, B., Het geld van de toekomst, p. 51]

Complementaire munten zijn multifunctioneel. Ze kunnen een commercieel (behouden van voldoende omzet), beleidsmatig (realiseren van bepaalde beleidsdoelen) of sociaal (creëren of versterken van sociale relaties) doel hebben.

Deze aanvullende munt kan bestaan uit bonnetjes, punten, in papieren vorm of digitaal en is nuttig omdat deze voor de gebruikers ervan dingen realiseren/ behoeften inlossen die met het gewone geld niet gerealiseerd (kunnen) worden. **Ze kunnen worden ingezet om onderbenutte bronnen aan onvervulde behoeften te koppelen.**

... in de wijk Rabot-Blaisantvest

De wijk Rabot-Blaisantvest is één van de “aandachtswijken” van Gent. De hoge woondichtheid, kleine vaak kwalitatief slechte woningen, schaarse publieke ruimte, hoge concentratie aan kansarme groepen, ... zorgen er samen voor dat deze wijk een groot aantal “**onvervulde behoeften**” heeft. Door de grote vraag naar meer properheid, meer groen, meer sociale veiligheid, meer “duurzaamheid”, ... kortom een meer leefbare wijk, heeft de Stad er voor gekozen aan de hand van complementaire munten buurtbewoners en buurtorganisaties te stimuleren een engagement op te nemen rond zorg voor de buurt, de burens en het milieu. Buurtbewoners kunnen hun beschikbare tijd en vaardigheden (de onderbenutte bronnen) aan de hand van heel concrete acties omzetten in een directe en tastbare waardering, de Torekes.

De beoogde effecten, naast de **hogere leefbaarheid en de sociale meerwaarde voor de deelnemer**, is het realiseren van **meer en langdurigere engagementen** tav de buurt en burens binnen een **financieel haalbaar en toegankelijk systeem**.

Beoogde resultaten

productdoelen

- Meer buurt-, burens- en milieuzorg in het Rabot
- Meer lokale duurzame consumptie en gebruik van overcapaciteit bij organisaties en stedelijke diensten

procesdoelen

- Buurtbewoners (a) ontdekken dat het mogelijk is om zich in te zetten voor anderen of de publieke ruimte in de wijk (**activering**), (b) doen dat samen met anderen ook uit andere culturen (**interculturaliteit**), (c) verwerven zo nieuwe vaardigheden, contacten en waardering (**empowerment**), (d) ontvangen een extraatje die soms een nood ledigt (**armoedebestrijding**) en (e) kunnen tenslotte zelf voorstellen doen voor nieuwe taken en gedragingen die gewaardeerd worden (**participatie**).
- Buurtorganisaties en stadsdiensten ontdekken dat zij adhv de Torekes enerzijds hun eigen werking kunnen versterken (makkelijker vrijwilligers werven, vrijwilligers langer engageren, drempels verlagen door Torekes te aanvaarden als betaalmiddel voor de activiteiten, stoppen met gratis aanbod, ...) en anderzijds een grotere en/of effectievere rol kunnen opnemen ifv de leefbaarheid van hun werkingsdomein.

Nu we één jaar daadwerkelijk gewerkt hebben met onze munt, is het tijd om een eerste evaluatierapport op te maken.

In dit rapport vind je een toetsing van de opzet (proces-product) ten opzichte van de resultaten (proces-product), een evaluatie van de partners, een sterkte-zwakke analyse en een aantal aanbevelingen voor de toekomst.

Evaluatie

Hieronder geven we kort weer wat het project na één jaar bereikt heeft. Het cijfermateriaal dat hier voor gebruikt werd vindt u terug in bijlage.

Acties + participerende buurtorganisaties

Torekes kunnen op 2 manieren in omloop gebracht worden :

- via het torekeloket dat hoofdzakelijk individuele acties aanbiedt rond milieuzorg
- via de buurtorganisaties die zich hoofdzakelijk focussen op een aangename wijk.

In het eerste jaar hebben 8 buurtorganisaties en het torekeloket samen 33 verschillende doe-acties opgestart. 26 van deze acties hebben meermaals plaats gevonden (sommige zelfs wekelijks), en voor 7 acties zijn we er niet in geslaagd om een match te vinden in de wijk. Hieronder een kort overzicht van de acties en de begeleidende organisatie. De acties in het cursief vonden tot op dit moment geen vrijwilliger of begeleidende organisatie.

ACTIES	NAAM ORGANISATIE
Affiches ophangen voor buurtactiviteiten (kasten)	Buurtwerk
Buurtbeheer maria goretti	De mozaiek
Onderhoud parking toreke	Domos vzw
Openhouden tuin integratie dienst	Jeugdendienst
Netheidsactie minus one	JOC minus one
Netheidsactie woontorens	Samenlevingsopbouw
Netheidsactie witte kaproenenplein	Samenlevingsopbouw
Onderhoud omgeving volkstuinen	Samenlevingsopbouw
Werk namiddagen witte kaproenen plein	Samenlevingsopbouw
Werk namiddagen Site	Samenlevingsopbouw
Witte Kaproenenplein heraanleg	Samenlevingsopbouw
Folders bedelen in de wijk	Torekes loket
Wijk kook ploeg	Samenlevingsopbouw
Beheer petanquebanen	Samenlevingsopbouw
Promotor geveltuin of groene stroom	Torekes loket
Bloemen op vensterbank	Torekes loket

Gevel schilderen	Torekes loket
Geveltuintje	Torekes loket
Affiche buurtactiviteit aan raam	Torekes loket
Deelnemen aan Gentse ruilkring Lets	Torekes loket
100% groene stroom afnemen	Torekes loket
Autodelen	Torekes loket
Regenwater recuperatie	Torekes loket
Sticker tegen reclaimedrukwerk	Torekes loket
Voedselteam	Torekes loket
Netheidsactie El Passo	Vzw jong
<i>Voetbaltrainer</i>	<i>Vzw jong</i>
<i>Begeleider dans en bewegingsles</i>	<i>Wgc rabot</i>
<i>Begeleider start to run</i>	<i>Wgc rabot</i>
<i>Beheer bbq site</i>	<i>Samenlevingsopbouw</i>
<i>Buren hulp</i>	<i>Geen organisatie gevonden</i>
<i>Onderhoud website vrienden van rabot</i>	<i>Vrienden van het rabot</i>
<i>Netheidscafé light</i>	<i>Buurtwerk</i>

Enkele vaststellingen

De complementaire munten zijn een middel om actieve bewonersparticipatie te versterken. Het succes van acties hangt dus niet alleen af van de Torekes, maar vooral van de aanpak van de buurtorganisatie en de aard van de taak.

Individuele acties

Geveltuinen, de bloembak op de vensterbak en de sticker tegen reclaimedrukwerk zijn de acties die het meest uitgevoerd zijn.

Buurtgerichte activiteiten

In totaal werden er 1.664 uren vrijwilligerswerk gepresteerd door 226 bewoners die de wijk hierdoor aangenamer gemaakt hebben. De grootste uitschieters hier zijn de werknamiddagen op de Site en de werknamiddagen op het Witte Kaproenenplein, goed voor 857 uren (21.500 Torekes). Maar ook de wijkkookploeg doet het goed met 99 uren (2.470 Torekes) koken voor de wijk.

Andere acties waar relatief gemakkelijk vrijwilligers voor gevonden worden zijn het verzorgen van dieren, buurtfolders bedelen, affiches verspreiden, ...

Voor een aantal acties vermoeden we dat de beloning niet in verhouding staat met de taak, vaak zijn dit taken waarvoor je over enige expertise moet beschikken, zoals voetbaltrainer of dansleraar. Deze taken worden ook courant met 'gewoon' geld vergoed.

Buurtorganisaties

Het engagement van de (buurt)organisaties is zeker een bepalende factor voor het succes van de acties. De Torekes zijn slechts een middel die de inspanningen van deze organisaties kan versterken. We merken dan ook positieve effecten bij de acties die werkelijk gedragen worden en mindere resultaten bij de acties die een welwillende organisatie wel opneemt, maar niet ten volle promoot of ondersteunt.

Torekes-vrijwilligers

Na een jaar Torekes in de wijk Rabot Blaisantvest hebben 387¹ unieke personen Torekes verdiend door hun wijk aangenamer of groener te maken. Dit betekent dat ongeveer 10% van de gezinnen uit de wijk in contact kwamen met deze complementaire munt.

268 bewoners hebben zich ingezet voor een groenere, milieuvriendelijke wijk via initiatieven als autodelen, aanleggen van een geveltuint, een bloembak op de vensterbank... , de zogenaamde eenmalige individuele activiteiten.

226 bewoners zich ingezet hebben voor een aangenamere wijk via opkuisacties, koken op wijkevenementen enz.

Opmerkelijk is dat het aantal 'doeners' minder snel stijgt als het aantal verdiende Torekes. Dit toont aan dat onze doeners zich blijvend en herhaaldelijk engageren om de wijk groener en aangenamer te maken.

Torekes Omruilen - verzilveren

Van de iets meer dan 50 000 T die in de wijk in omloop zijn gebracht werd er meer dan 33.500 T terug omgeruild voor een beloning.

De doeners hebben iets meer dan 21 500 T omgeruild bij de buurthandelaars voor gezonde of milieubesparende goederen. Van de 17 deelnemende handelaars zijn het vooral de groentewinkels en bakkers die het grootste stuk voor hun rekening nemen. Handelaars kunnen de Torekes aan het Torekesloket omruilen voor euro's. Er werd 2150 € overgeschreven op de rekeningen diverse handelaars.

De overige 12.000 T werden ingeruild in het Torekesloket voor andere beloningen. Hier waren vooral de volkstuintjes, cinematickets en lijntickets erg in trek.

Kosten van het systeem

Let wel : deze kosten zijn nog niet helemaal correct. Eindafrekening is voorzien voor eind maart '12.

Eenmalige kosten

- ontwerp en druk biljetten: kosten via Netwerk Vlaanderen (2010) 1.298,51€
- opmaak website: (kosten via Netwerk Vlaanderen (2010)

Variabele kosten

- Omruilkosten: 2.150 euro/jaar
- Communicatie: 777,50 persactie en randkosten (werkjaar 2010), ongeveer hetzelfde voor 2011 (699,2€)
- Onderhoud website : 393,25€
- Krantje versie 1 : 1929,67 (werkjaar 2010), 2.195,81 (werkjaar 2011)

Vaste kosten

- Personeel: 23.748,31€ (1/2 VTE)
- Huur Torekesloket: 3.000€

---

¹ Er is een kleine dubbeltelling mogelijk van de startactie (het systeem stond nog niet op punt).

Kosten per gepresteerd uur²

Als we enkel kijken naar de omruilkosten van torekes in de winkels en het loket komen we op een kost van iets minder dan € 1,30 per gepresteerd uur in de wijk.

Als we ook de loonkost van de halftijdse medewerker en de werkingskosten (communicatie, huur, ...) in rekening brengen bedraagt de kostprijs per gepresteerd uur € 14.

De Torekes verhogen de leefbaarheid van de wijk en betekenen voor de deelnemers vaak een sociale meerwaarde. Deze verschillende vormen van meerwaarde omzetten in euro is niet mogelijk.

De gepresteerde uren van de vrijwilligers besparen op de inzet van professionele krachten, bijvoorbeeld op de inzet van IVAGO of op een groenaannemer voor het Witte Kaproenenplein. Daarnaast hebben aspecten als een grotere buurtbetrokkenheid, het verbreden van sociaal netwerk, aansluiting vinden op de omgeving, ... effect op de beleving van de wijk, het respect voor het publiek domein, het respect voor de burens, de mentale en fysieke gezondheid van de buurtbewoners, ... Maw ze hebben ook een aanzienlijke financiële meerwaarde als hiermee de inzet van politie, gemeenschapswacht, stadsdiensten, organisaties, ... verkleind of vermeden wordt.

Een aantal getuigenissen van gebruikers, vrijwilligers en partnerorganisaties kunnen deze vaststellingen bekrachtigen. U leest ze in bijlage 2.

Samenvattende SWOT-analyse van het instrument Torekes

Sterkte

- BUURT
  - o leefbaarheid vergroot
  - o creëert een positief imago voor de wijk en zijn bewoners
  - o via de torekes wordt "duurzaamheid" op een laagdrempelige manier gepromoot in de wijk
- BEWONERS
  - o directe meerwaarde voor de doener, onmiddellijke beloning
  - o inkomensverhogend
  - o sociale contacten
  - o grotere buurtbetrokkenheid
  - o sensibiliserend rond duurzaamheid
  - o voor elk wat wils op het vlak van acties en beloningen
  - o kunnen nieuwe initiatieven voorstellen
- ORGANISATIES
  - o Een aantal organisaties kunnen het systeem direct toepassen in hun werking
  - o De resultaten zijn direct voelbaar: het instrument is effectief om buurtbewoners te activeren / te laten participeren, ook de moeilijk bereikbare vrijwilligers (allochtonen, daklozen, jongeren, ...)
  - o geen extra kost voor de buurtorganisaties
  - o beperkte administratieve belasting
  - o door de Torekes gaan buurtorganisaties nadenken over hun rol mbt buurt-, burens- en milieuzorg
- SYSTEEM
  - o dynamisch/flexibel: de taken worden steeds aangepast/aangevuld worden

---

² de berekening is als volgt gemaakt: het totaal aantal uitgegeven torekes is omgezet naar uren (vrijwilligers krijgen 25 torekes/uur) Dit is niet helemaal juist omdat niet alle torekes uitbetaald worden per uur.

- de prestaties (uren, aantal vrijwilligers, acties, ...) is gemakkelijk te becijferen en te monitoren
- de kost van het 'verzilveren' van de Torekes is klein
- laagdrempelig voor de gebruiker (bewoner en organisatie)
- het systeem veroverd langzaam zijn plaats in de wijk, buurtorganisaties en bewoners inspireren elkaar

Zwakte

- de kost voor omkadering van het project (Torekesmanager) is noodzakelijk voor communicatie, administratieve opvolging, ondersteuning organisaties, ...
- de kosten-baten is niet te becijferen
- medewerking van buurtorganisaties of stadsdiensten is noodzakelijk
- enkel voor buurt-, burenen- en milieuzorg; relatief weinig organisaties maken werk van buurt-, burenen- en milieuzorg
- enkel in de wijk Rabot - organisaties met een groter werkingsgebied vinden het moeilijk/niet wenselijk hun vrijwilligers anders te belonen
- trage inbedding in de wijk, mensen moeten vertrouwd geraken met de torekes
- de taalbarrière maakt het niet altijd gemakkelijk om het systeem uit te leggen
- de halftijdse omkadering geeft weinig marge om de promotie van het systeem te intensifiëren
- moeilijk om meervoudig gebruik van torekes te promoten, maw dat de Torekes meer circuleren voor verzilvering
- beperkte inspraak / instroom van nieuwe voorstellen voor acties van bewoners
- geen gemakkelijke/duidelijke communicatie over de openstaande 'vacatures'
- verzilvering binnen de overcapaciteit van de Stad (sporthal, zwembad, cultuur, ...) is onbestaande. Niet werkbaar voor de Stad gezien de kleinschaligheid van het initiatief.

Kans

- buurtorganisaties inspireren elkaar, zoeken samenwerkingsverbanden, ... (bv alle scholen rond afval laten werken en het netheidscharter hier ook bij betrekken)
- bewoners nauwer betrekken, inspraak verlenen, elkaar inspireren cfr buurtorganisaties
- samenwerking met het nieuwe Eetcafé
- de uitbreiding van de Site met Stadslandbouw
- samenwerking met de sociale kruidenier
- interesse van andere wijken

Bedreigingen

- niet alle buurtorganisaties en stadsdiensten geloven in het instrument
- mogelijke conflicten ontstaan in wijkorganisaties omdat niet al hun vrijwilligers met torekes worden gewaardeerd. Die organisaties staan weigerachtig tegenover de munt omdat dit een ongelijkheid creëert binnen hun organisatie
- concurrentie met andere beloningssystemen zoals het Netheidscharter
- wat na de 2 jaar proefproject? Continuïteit?

TOEKOMST

2012

- Website verbeteren

In 2012 wordt de website verder uitgebouwd. De website wordt geoptimaliseerd zodat het beheer van de website en de administratie van de torekestransacties minder tijd in beslag neemt. Op die manier komt er tijd vrij voor ondersteuning van buurtorganisaties.

- Communicatie verbeteren

We gaan in 2012 beter communiceren met de wijk via een nieuwe folder voor de algemene info en een aparte brochure met de activiteiten. Die info zal je ook rechtstreeks van de website kunnen downloaden. Verder is er ook geïnvesteerd in promomateriaal (balpennen en stickers) die we in de wijk gaan verspreiden.

- Ondersteunen van nieuwe initiatieven

naast het continueren van de bestaande initiatieven, willen wij dit jaar intensiever gaan samenwerken met de volgende wijkorganisaties, projecten.

o De Site 2.0

Op de site gaan we zien hoe we de buurtbewoners optimaal kunnen betrekken op het terrein. We willen de vrijwilligers die zich inzetten op de site belonen met torekes. De uitbreiding van het terrein en de nieuwe initiatieven rond stadslandbouw bieden heel wat mogelijkheden om Torekes te verdienen. Daarnaast zullen de buurtbewoners ook Torekes kunnen spenderen op de Site waardoor cirkels gemaakt worden:

- Huur individueel tuintje (continuerend)
- Aankoop groenten van het stadslandbouwproject
- Aankoop planten voor geveltuintjes en bloembakken

o Eetcafé Toreke

In het nieuwe Eetcafé zullen buurtbewoners een maaltijd kunnen betalen met Torekes. Het Eetcafé kan met deze Torekes hun eigen vrijwilligers belonen en groenten aankopen van de Site. Dit soort 'cirkels' (meervoudig gebruik van torekes) kan een kostenbesparing opleveren voor het project.

o Sociale kruidenier

De sociale kruidenier in de Pannestraat is bereid om samen met het torekesloket te bekijken hoe zij torekes kunnen gebruiken binnen hun werking. Naast het aanvaarden van de munt als betaalmiddel is er ook de mogelijkheid om vrijwilligers te belonen met torekes, het opstarten van een boodschappendienst, ... Ook zij zullen met Torekes groenten aankopen van de stadslandbouwproject op de Site.

o Buurttuin Witte Kaproenen

in de eerste fase van de heraanleg van het Witte Kaproenenplein hebben de torekes hun meerwaarde al bewezen. Ook in de geplande 2de fase van het project zal de munt opnieuw gebruikt worden voor het realiseren van fase 2 en het onderhoud van de kippen, fruitbomen ...

omgerekend in cijfers zou dat neer komen op volgend streefcijfers 2012 (= een groei van 25%:)

- o 500 gezinnen die met Torekes in contact komen

- 300 actieve/meervoudige gebruikers
- 10 participerende buurtorganisaties
- 30 functionerende doe-acties
- 2000 gepresteerde vrijwilligersuren

Na 2012

In het Rabot-Blaisantvest

Het Systeem van de Torekes heeft op korte termijn zijn meerwaarde bewezen in de wijk Rabot-Blaisantvest. Op korte termijn kwamen 10% van de gezinnen uit deze wijk in contact met deze munt. Meer dan 200 buurtbewoners steken regelmatig de handen uit de mouwen om hun wijk leefbaarder te maken. 8 buurtorganisaties maken dankbaar gebruik van het systeem en onderschrijven de meerwaarde ervan.

Na de intensieve introductieperiode stellen we vast dat het aantal deelnemers, acties en deelnemende buurtorganisaties gestaag groeit. Optimalisatie van de administratieve opvolging en communicatie zorgt er voor dat de ondersteuning van de 'Torekesmanager' gegarandeerd blijft.

We hopen dat het project in deze wijk ook na 2012 gecontinueerd kan worden.
(minimaal) noodzakelijke middelen:

25.000 euro personeelsmiddelen voor ½ VTE voor Torekesmanager

5.000 euro werkingsmiddelen (verzilvering, communicatie)

5.000 euro overhead (huur loket, EGW, website,...)

Uitbreiding?

Wijken (bv Brugse Poort) en organisaties (bv De Sleutel) die ook sterk inzetten op actieve bewonersparticipatie zijn vragende partij om ook aan de slag te kunnen met complementair geld.

Het systeem (en de naam) lenen zich voor deze uitbreiding. De beschikbare munten, het administratiesysteem, de website, de ervaringen uit de wijk Rabot, ... maken het mogelijk deze munt op een relatief eenvoudige manier te introduceren in meerdere wijken.

Het vergroten van de schaalgrootte betekent echter nieuw 'missioneringswerk' en een extra (administratieve) belasting voor de Torekesmanager.

Op basis van de ervaringen in de wijk Rabot-Blaisantvest, schatten we in dat een full-time Torekesmanager zowel kan instaan voor het 'onderhoud' van het systeem in de wijk Rabot-Blaisantvest als de opstart in één nieuwe wijk.

Bijlage 1

Torekes uit (verdiend)				
Actie Toreks loket	Torekes	Torekes per actie	Doeners	
100% groene stroom afnemen	750	50	15	
Affiche buurtactiviteit aan raam	50	10	5	
Deelnemen aan Gentse ruilkring Lets	100	50	2	
Autodelen	200	50	4	
Bloemen op de vensterbank	720	10	72	
Gevel schilderen	1000	250	4	
Geveltuintje	4850	50	97	
Regenwater recuperatie	300	150	2	
Sticker tegen reclaimedrukwerk	640	10	64	
Voedselteam	60	20	3	
Subtotaal acties Torekes loket	8670			
Actie buurtorganisaties	torekes	Torekes per uur	Doeners	Aantal u per actie
Affiches ophangen voor buurtactiviteiten	425	25	1	17
Buurtbeheer omgeving Maria Goretti	500	25	1	20
Folder bedelen in de wijk	175	25	1	7
Netheidsacties omgeving woontorens	1850	25	6	74
Netheidsacties omgeving El Paso	3875	25		155
Witte Kaproenenplein heraanleg	3565	25	29	143
Onderhoud omgeving volkstuinten	6905	25	7	276
openhouden tuin integratie dienst	250	25	1	10
promotor geveltuin of groene stroom	150	25	1	6
Werk namiddagen Site en Witte Kaproenen plein	21424	25	161	857
Wijk kookploeg	2470	25	18	99
Subtotaal acties buurtorganisaties	41589	25		1664
Totaal torekes uit	50259			

torekes in (omgeruild)		
omgeruild bij loket	torekes	stuks
CD Contradictio in Terminis (Rauw en Onbesproken)	80	1
Cinema ticket	2250	45
Huur een volkstuin	8400	56
Jeton wasbeurt Quick Wash	600	20
T Shirt Rabot University	280	2
Ticket De Lijn lange afstand	390	39

sub totaal torekes in loket	12000	
omgeruild bij lokale handelaars		
lokale winkels tot 5-8-2011	21855	
sub totaal torekes in lokale handelaars	21855	
totaal torekes in	33855	

Totaal torekes uit	50259
totaal torekes in	33855
totaal torekes nog bij doeners	16404

omruil punten	
Bvba oznur.y	1
Fruit hoekje	2
Isso bouw	3
Kopergitery	4
Kringloopwinkel brugsepoort	5
Osman	6
Remerie	7
Renard	8
samenlevingsopbouw 019	9
samenlevingsopbouw buurtcentrum	10
scooters marino	11
sociale kruidenier	12
sportzaal Dracuna	13
telekleding	14
Think Ywice Family shop	15
torekes loket	16
velo maker	17
wereldwinkel bus	18

aantal verdien acties	
100% groene stroom afnemen	1
Affiche buurtactiviteit aan raam	2
affiches ophangen voor buurtactiviteiten (kasten)	3
autodelen	4
<i>begeleider dans en bewegingsles</i>	5
<i>begeleider start to run</i>	6
<i>beheer bbq site</i>	7
beheer petanquebanen	8
bloemen op vensterbank	9
<i>buren hulp</i>	10
buurtbeheer maria gorette	11
deelnemen aan gentse ruilkring lets	12

gevel schilderen	13
geveltuintje	14
netheidsactie el passo	15
netheidsactie minus one	16
netheidsactie witte kaproenenplein	17
netheidsactie woontorens	18
onderhoud omgeving volkstuinen	19
onderhoud parking toreke	20
<i>onderhoud website vrienden van rabot</i>	21
openhouden tuin integratie dienst	22
promotor geveltuin of groene stroom	23
regenwater recuperatie	24
sticker tegen reclaimedrukwerk	25
voedselteam	26
<i>voetbaltrainer</i>	28
werk namiddagen site en witte kaproenen plein	29

aantal deelnemende organisaties	
buurtwerk	1
de mozaiek	2
domos vzw	3
jeugddienst	4
minus one	5
samenlevingsopbouw	6
torekes loket	7
vzw jong	8
wgc rabot	9

Getuigenissen ‘baten’ Torekes

Bij de aanleg van de ‘buurttuin’ op het Witte Kapoenenplein is gebruik gemaakt van de torekesmunt. Via de munt was het gemakkelijker de buurtbewoners (inclusief een aantal kwetsbare mensen) te betrekken. De sterk verzuurde buurt werd geactiveerd en meegenomen in een positief verhaal. Waarbij de buurtbewoners zelf zijn gaan nadenken over wat het plein dan wél moest worden en betrokken bleven tot in de bouwfase.

In de wijk Rabot-Blaisantvest heeft niet iedereen een tuin. Hierdoor spelen veel kinderen op straat. Naast de inspanningen van de stad om meer speelruimte te voorzien ondersteunt de torekesmunt ook enkele alternatieve initiatieven zoals de kinderboerderij van de kleuterschool de Mozaïek in de Blaisantvest en de kinderboerderij op de Site. Maar ook de vrijwilligers die de tuin van de Stedelijke Integratiedienst openhouden voor de allerkleinste krijgen hier voor torekes van de Jeugddienst.

Met het project bereiken we kinderen van scholen, maar ook ouders nemen hun kinderen dikwijls mee naar de acties. Op deze manier leren kinderen van jongs af aan zorg dragen voor hun wijk en de omgeving waar ze in leven.

De vrijwilligers die met torekes beloofd worden om pleinen proper te houden merken nu al een positief effect. Als zij op regelmatige basis opkuisen merken ze een afname van de hoeveelheid afval die zij ophalen.

We merken dat via het vrijwilligerswerk dat met torekes gestimuleerd wordt mensen meer sociale contacten hebben en nieuwe contacten leggen binnen de wijk. Hierdoor verhoogt niet enkel het wijkgevoel, dit biedt ook de mogelijkheid aan kansengroepen om hun sociaal netwerk te verruimen en te verbreden.

Door op de Site specifiek op zoek te gaan naar vrijwilligers binnen de ‘nieuwe gebruikers’ (waaronder veel daklozen en Oost-Europeanen) voor onze wekelijkse opruimactie, hopen wij op lange termijn positieve effecten te hebben op de (afval)overlast en de perceptie van de wijkbewoners tov deze .

De vrijwilliger kan zelf beslissen wat hij met zijn torekes doet (armoedebestrijding). Uit onze contacten met de gebruikers blijkt dat torekes niet enkel rechtlijnig gebruikt worden (winkels) maar dat er ook cirkels gecreëerd worden in de wijk waarbij een Toreke meerdere maal uitgewisseld wordt onder buurtbewoners vòòr het in een winkel gebruikt wordt. Maar ook scholen gebruiken de munt op creatieve wijze.

De school het Kompas neemt met de kinderen deel aan acties waar zij torekes mee kunnen verdienen. De verdiende torekes ruilen zij om in de winkels voor soepgroenten. De soep wordt verkocht in de school aan ouders en leerkrachten. De opbrengst wordt gebruikt om leerlingen die het thuis niet breed hebben toch mee op bosklassen te kunnen nemen. Op deze manier leren de kinderen soep maken, omgaan met geld, solidair zijn met andere en zorg dragen voor hun buurt.

Evaluatie van de deelnemende wijkorganisaties

De Torekes zijn een middel dat wordt aangeboden aan de verschillende buurtorganisaties om de activering, werving, participatie, ... binnen hun werking te faciliteren in functie van

buurt-, buren- en milieuzorg. 8 organisaties gingen in het voorbije jaar aan de slag met de Torekes en evalueren het project positief.

Uit de bevraging kwam ook naar voor dat zij via torekes gemakkelijker mensen kunnen betrekken bij het realiseren van hun doelstellingen. Ook de eenvoudige administratieve afhandeling wordt als een plus punt ervaren.

De meeste organisaties geven aan dat ze via het torekesproject gemakkelijker kwetsbare doelgroepen kunnen bereiken die een extraatje kunnen waarderen. Als we het profiel van de torekesvrijwilligers vergelijken met het profiel van de 'klassieke' medewerker van vrijwilligersorganisaties, valt onmiddellijk op dat wij via torekes ook daklozen, allochtone vrouwen en jongeren bereiken. De meest waarschijnlijke verklaring hier voor is het inkomensverhogende effect van de torekes.

De onmiddellijke beloning die de torekes geven aan de vrijwilligers wordt aangehaald als één van de succesredenen van het systeem. Ook het feit dat torekes een positief imago geeft aan de wijk motiveert veel buurtbewoners die de wijk een warm hard toedragen.

Organisaties die een matig resultaat hebben behaald hebben niet echt een aanduidbare reden gegeven waarom. Maar hoge werkdruk en het inplannen van de activiteiten zal hier zeker een rol ingespeeld hebben.

Alle organisaties geven aan hun huidige engagementen in de 2012 te continueren en uit te breiden waar mogelijk.

Een aandachtspunt voor het systeem blijft wel hoe we kunnen omgaan met de 'waardering met torekes' ten opzichte van de sociale motivatie van vrijwilligers die nu ook om torekes vragen.

Daarnaast bestaat ook de vraag naar een simpele en duidelijke communicatievorm om het aanbod in de wijk kenbaar te maken.